

Kainuun liiton lausunto Suomen arktisen politiikan strategialuonnoksesta

41/03.00.00/2021

MH § 42

Valtioneuvoston kanslia pyytää 12.3.2021 mennessä lausuntoja luonnoksesta Suomen arktisen politiikan strategiaksi.

Arktisen politiikan strategian laatiminen on keskeinen osa Suomen arktista politiikkaa. Valmis strategia julkaistaan maaliskuussa. Strategiaa on valmisteltu pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti arktisen yhteistyön vahvistamiseksi. Kaiken toiminnan arktisella alueella tulee perustua luonnon kantokykyyn, ilmaston suojelemiseen ja kestäväen kehityksen periaatteisiin sekä alkuperäiskansojen oikeuksien kunnioittamiseen.

Strategian valmistelun päävastuu on valtioneuvoston kanslialla. Strategian valmistelutyötä on ohjannut Arktisen politiikan strategian ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista ministeriöistä. Strategian valmistelua on tukenut Arktinen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea ja vahvistaa Suomen arktista politiikkaa ja edistää sen tavoitteiden toteutumista. Neuvottelukunnan tehtävänä on tehdä tunnetuksi arktisia kysymyksiä ja kirkastaa arktista identiteettiä. Neuvottelukunta keskustelee säännöllisesti kansainvälistä arktista politiikkaa koskevista kysymyksistä.

Tavoitteet

Arktisen politiikan strategia määrittelee Suomen keskeiset tavoitteet arktisella alueella ja kokoaa yhteen tärkeimmät painopistealueet niiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 asti.

Suomi korostaa kaiken arktisen yhteistyön läpileikkaavina teemoina kestäväen kehityksen periaatteiden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edellyttämistä. Johdanto-osuudessa käsitellään arktisen politiikan kansainvälistä toimintaympäristöä ja turvallisuuskysymyksiä.

Uusi arktisen politiikan strategia ottaa huomioon pitkäjänteisesti Suomen tavoitteet alueella sekä tarvittavat toimintaresurssit. Strategiasa korostetaan kansainvälisen yhteistyön merkitystä ja käsitellään keskeisiä kansainvälisen arktisen yhteistyön rakenteita.

Suomen arktisen politiikan strategiassa priorisoidaan neljää Suomen arktisen toiminnan painopistealuetta:

Strategiassa priorisoidaan painopistealueita

1. Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen
2. Asukkaat, alueen hyvinvoinnin edistäminen ja alkuperäiskansojen oikeudet
3. Arktinen osaaminen, huippuluokan tutkimus ja elinkeinot
4. Infrastruktuuri ja logistiikka

Arktisen politiikan strategian ja sen painopistealueiden kautta Suomi edistää globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda2030 tavoitteiden toteutumista arktisella alueella.

Strategiassa käsitellään jokaisen neljän painopistealueen tilannekuva, tavoiteltu kehitys arktisella alueella ja konkreettiset toimet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kainuun liiton kansainvälisten asioiden asiantuntijat yhdessä naapurimaakuntien asiantuntijoiden kanssa ovat valmistelleet lausuntoa Suomen arktisen politiikan strategialuonnoksesta. Luonnoksen sisältöä on pidetty pääosin hyvänä ja kannatettavana. Kainuun liiton lausuntoesityksessä keskeinen muutosesitys koskee maakuntien ja erityisesti Barentsin alueyhteistyön korostamista osana arktista yhteistyötä. Tämä ansaitsee mielestämme erityistä korostusta juuri maakuntien eli aluetason roolilla, joka on selkeä nimenomaan Barentsin Euro-Arktisen yhteistyön rakenteissa.

Kainuun liiton lausuntoluonnos on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy erillisliitteenä olevan lausuntoluonnoksen Kainuun liiton lausunnoksi.

Maakuntahallitus:

Aluekehityspäällikkö Katja Sukuvaara esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
